

permit any number of mistakes but not the relentless precision of Géza Dávid and Pál Fodor who have composed such a profound collection of documents that its data will hopefully be used in studies dealing with early modern history in the future.

Szabolcs Varga

**Podravina - časopis za multidisciplinarna istraživanja,
br. 7, Vol. IV, Koprivnica, lipanj 2005., 212. str.**

U lipnju ove godine izašao je 7. broj časopisa *Podravina* u izdanju izdavačke kuće Meridijani. Časopis donosi radove s područja povijesti Podravine te niz prikaza novih knjiga i časopisa.

Prvi je rad Mirele Slukan Altić »Teritorijalni razvoj i razgraničenja Varaždinskog generalata (1630. - 1771.)« (7-31). Autorica uzima 1630. kao početnu godinu otkad je prostor Varaždinske vojne granice jasno omeđen. Varaždinski generalat stvoren je početkom 18. stoljeća kao dio Vojne krajine s centrom u Koprivnici. Autorica, na temelju arhivskoga gradiva i originalnih karata, analizira teritorijalni razvoj i razgraničenje Varaždinskog generalata. Ističe kako su se najveće promjene dogodile upravo na području Koprivnice i Križevaca čiji su teritoriji opet pripojeni civilnoj Hrvatskoj.

Metoda Kemperl iz Ljubljane dala je prilog boljem razumijevanju barokne arhitekture u Štajerskoj. U svom radu »Jožef Hofer - arhitekt brez meja« (33-45), ističe problem u istraživanju umjetničkih spomenika na tlu Slovenije i Austrije, nastalog uslijed diobe zemalja nakon 1918. godine. Tvrdnje da su nove političke granice određene na jezičnoj bazi već u 17. i 18. stoljeću rezultirale su time da su obje strane istraživale samo »svoje« spomenike. Rezultat takvih istraživanja su nepotpuni pa i kontradiktorni podaci o brojnim štajerskim umjetnicima i njihovim naručiocima. Za primjer navodi arhitekta Janeza Nepomuka Fuchsa i Jožefa Hoffera, koji su djelovali »s obje strane«.

Doprinos u proučavanju Stjepana Radića dala je Mira Kolar-Dimitrijević radom »Stjepan Radić i Podravina u vrijeme oblasnih samouprava od 1927. do 1928.« (47-80). Autorica ističe važnost Radićeve aktivnosti u Oblasnom odboru Zagrebačke oblasne skupštine 1927./28. te Maštrovićeve aktivnosti u Oblasnom odboru Osječke oblasne skupštine. U to vrijeme Podravina je podijeljena između te dvije oblasti, a Radić i Maštrović uvelike su doprinijeli rješavanju konkretnih problema tog prostora. Slijedi rad »Koprivnički župnik Stjepan Zagorac i reformni pokret nižega rimokatoličkog klera u Hrvatskoj (1920.)« (81-90) Zlatka Matijevića. Koristeći suvremeni crkveni i stranačko-politički tisak, autor rekonstruira »koprivničku fazu« reformnog pokreta nižeg katoličkog klera u Hrvatskoj. Pokret je propao nakon neuspjelog pretvaranja rimokatoličke u »hrvatsku katoličku« župu. Jednu od vodećih uloga u tome odigrao je upravo koprivnički župnik Stjepan Zagorac.

U radu »Općinski i parlamentarni izbori u koprivničkom kotaru 1920. godine« (91-105) Ivica Miškulin koristi dostupno arhivsko gradivo, tisak i relevantnu literaturu kako bi analizirao tijek predizbornih aktivnosti te rezultate općinskih i parlamentarnih izbora u koprivničkom

kotaru 1920. godine. Njegova istraživanja pokazala su da je i na jednim i na drugim izborima najjača politička snaga u kotaru Hrvatska pučka seljačka stranka. Autor ističe i ulogu strukovnih organizacija u Koprivnici, posebno Saveza obrtnika, u političkim nadmetanjima. Upravo njihovom podrškom Hrvatska zajednica postaje, nakon parlamentarnih izbora 1920., jaka konkurencija Radićevoj stranci u Koprivnici.

Na području proučavanja manjinske povijesti ističe se rad Danijela Vojaka »Romi u Podravini (1880. - 1941.)« (107-124). Autor koristi arhivske izvore i popise stanovništva kako bi prikazao život romske zajednice od 1880. do 1941. na području Podravine. Analizira njihov način života, zanimanja, običaje i odnos s domicilnim stanovništvom. Ističe postojanje nekoliko romskih plemena, a zajednička karakteristika im je velik postotak nepismenosti i rimokatolička vjera. Percepcija domicilnog stanovništva dosta je negativna, vide Rome kao lopove, lijenčine i slično. Ističu potrebu za radikalnim rješavanjem »romskog pitanja«. Dio domicilnog stanovništva ipak cijeni rad onih Roma koji su se prilagodili lokalnoj zajednici.

Zanimljiv je rad Davora Iličića »Primjena Interneta i IT-a u društveno-humanističkim znanostima (na primjeru Podravina.net)« (125-130) koji se ističe aktualnošću. Autor pokušava ukazati na važnost primjene novih znanstvenih i nastavnih metoda u povijesnim znanostima na primjeru jednog web sadržaja. Ističe kako IT tehnologija postupno preuzima vodeću ulogu iako u Hrvatskoj još postoje problemi s pristupom Internetu. Gotovo i nema web portala vezanih uz povijesne znanosti i popularizaciju znanstvenih rezultata te bi svaki takav projekt bio dobrodošao.

Slijedi rad pod nazivom »Ljubomir Maštrović (1893. - 1962.)« (131-153) u kojem autor Ivan Peklić na temelju izvorne i objavljene arhivske građe te relevantne literature rekonstruira život Ljubomira Maštrovića. Maštrović je bio istaknuta kulturna i politička osoba prve polovine 20. stoljeća. Bio je član HSS-a i predsjednik Skupštine osječke oblasti, a kao križevački gradonačelnik zalagao se za napredak grada.

»Bibliobusna služba Koprivničko-križevačke županije« (155-174) Vladimira Šadeka prikazuje rad bibliobusne službe tijekom 25 godina njezina djelovanja. Autor daje opis razvoja bibliobusne službe u Hrvatskoj, a donosi i zakonsku regulativu vezanu uz putujuće knjižnice. Koprivnički bibliobus počeo je voziti 1979. godine kao jedan od prvih u Hrvatskoj i ubrzo naišao na velik odaziv korisnika. Od sredine 90-ih godina 20. stoljeća bibliobusna služba dobila je važnu ulogu u povezivanju knjižnične mreže na području Koprivničko-križevačke županije.

Posljednji u nizu je rad Hrvoja Petrića pod naslovom »A man and his environment, on the border between Habsburg and Ottoman Empires; Podravina (the river Drava valley) at crossroads with multiple borders in early modern period« (175-189). U radu autor progovara o međusobnom odnosu čovjeka i okoliša na granici Habsburškog i Osmanskog Carstva u ranom novom vijeku. Kao primjer uzima pogranični prostor uz rijeku Dravu s habsburške strane. Taj prostor autor naziva Podravsko višegraničje jer obuhvaća ponajprije dolinu rijeke Drave, a središte tog prostora je slobodni i kraljevski grad te vojnokrajiška utvrda Koprivnica. U radu se može uočiti kako je pograničnost prostora djelovala na ljude, ali i okoliš. U završnom dijelu časopisa slijedi niz prikaza novih knjiga i časopisa.

Ovaj novi broj *Podravine* nastoji pridonijeti i razvoju mladih i potencijalnih znanstvenika. Uz autoritete poput Mire Kolar-Dimitrijević, u ovom broju objavljeni su i radovi mladih znanstvenika, što je svakako dragocjen poticaj.

Jelena Balog

**PODRAVINA - časopis za multidisciplinarna istraživanja,
br. 8., vol. IV., Koprivnica 2005., 204. str.**

U prosincu 2005. godine iz tiska je izašao novi broj *Podravine - časopis za multidisciplinarna istraživanja*. Već četvrtu godinu zaredom *Podravina* donosi znanstvene radove tematski vezane uz proučavanje Podravine i krajeva sjeverozapadne Hrvatske. U časopisu se objavljuju radovi iz mnogih znanstvenih područja kao što su povijest, demografija, etnologija, ekonomija, geografija itd. Novi broj časopisa donosi devet novih znanstvenih radova, tematski najvećim dijelom vezanih uz povijest podravskoga kraja i područja sjeverozapadne Hrvatske.

Prvi znanstveni rad u ovome broju časopisa, *Podravsko višegraničje - pristupi, ciljevi i metode*, pregledni je rad na hrvatskom i engleskom jeziku, čiji su autori dr. sc. Mira Kolar-Dimitrijević i mr. sc. Hrvoje Petrić. Autori teksta navode u sažetku da su u radu *predstavljena zamišljena istraživanja Podravskog višegraničja, srednjeg dijela toka rijeke Drave te prostorno široko zamišljenih prostora s njezine lijeve i desne obale*. U samome radu autori daju razrađeni pregled pristupa, ciljeva i metoda istraživanja prostora, jasno definiranog u sažetku teksta. Određuju prostor znanstvenog istraživanja, odgovaraju na pitanje zbog čega je potrebna takva vrsta istraživanja, zatim razrađuju Podravinu u užem smislu kao jezgru Podravskog višegraničja te njegov dosadašnji položaj u historiografiji. Predstavljen je i plan istraživanja te u 25 točaka razrađeno proučavanje Podravskog višegraničja između mikro i makro historije, tj. proučavanje Podravskog višegraničja kao »*međurazine između mikrohistorije i makrohistorije*«. Na kraju su izneseni konkretni problemi u znanstvenom pristupu proučavanja povijesti Podravskog višegraničja, za koje autori navode da ga je nužno proučavati *metodama komparativne historije*, što i obrazlažu u daljnjem tekstu. Umjesto zaključka, autori teksta navode da je shvaćanje povijesti Podravskog višegraničja u mnogome *transdisciplinarno*, tj. da ne može biti *svedeno na bilo koju pojedinačnu tradicionalnu povijesnu disciplinu*.

Proturreformacija u sjeverozapadnoj Hrvatskoj pregledni je znanstveni rad Daniela Patafte. Rad je posvećen proturreformatorskom djelovanju predstavnika Katoličke crkve na području sjeverozapadne Hrvatske. U radu je obrađeno teško stanje Katoličke crkve početkom 16. stoljeća, širenje reformacije na području Hrvatske, s posebnim naglaskom na širenje protestantskog nauka na području sjeverozapadne Hrvatske. Prikazani su počeci proturreformacijskog djelovanja za biskupa Jurja Draškovića, prve mjere poduzete u suzbijanju reformacije te djelovanje crkvenih redova na tome polju, posebno isusovačkog reda. U radu je obuhvaćeno razdoblje od prve polovice 16. do sredine 17. stoljeća, kada je vrlo

Ekonomaska i ekohistorija
Economic- and Ecohistory

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

Scientific Research Journal for Economic and Environmental History

Volumen 2 / Broj 2
Zagreb - Samobor 2006.
ISSN 1845-5867
UDK 33 + 9 + 504.3

Nakladnici / Publishers:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic and Environmental History

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Sunakladnici / Co-publishers:

Sekcija za gospodarsku povijest Hrvatskog nacionalnog odbora za povijesne znanosti Zagreb
(moderator: Hrvoje Petrić)

Međunarodni istraživački projekt »Triplex Confinium - Hrvatska višegraničja u euromediterranskom kontekstu« Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
(voditelj: prof. dr. sc. Drago Roksandić)

Urednici / Editors-in-chief:

Mira Kolar-Dimitrijević, Hrvoje Petrić

Uredništvo / Editorial Staff:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Moačanin,
Hrvoje Petrić, Drago Roksandić, Mirela Slukan Altić, Nataša Štefanec, Ivica Šute

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board:

Drago Roksandić - predsjednik (Zagreb, Hrvatska)
Daniel Barić (*Le Havre-Pariz, Francuska*), Slaven Bertoša (*Pula, Hrvatska*), Zrinka Blažević (Zagreb, Hrvatska),
Zrinka Tatjana Buklijaš (*Cambridge, UK*), Boris Golec (*Ljubljana, Slovenija*), Hrvoje Gračanin (Zagreb, Hrvatska),
Andrej Hozjan (*Maribor, Slovenija*), Halil İnalçik (*Ankara, Turska*), Egidio Ivetić (*Padova, Italija*),
Aleksandar Jakir (*Marburg, Njemačka*), Karl Kaser (*Graz, Austrija*), Isao Koshimura (*Tokio, Japan*),
Marino Manin (Zagreb, Hrvatska), Kristina Milković (Zagreb, Hrvatska), Ivan Mirnik (Zagreb, Hrvatska),
Géza Pálffy (*Budimpešta, Mađarska*), Daniel Patafta (*Rijeka, Hrvatska*), Gordan Ravančić (Zagreb, Hrvatska),
Marko Šarić (Zagreb, Hrvatska), Nataša Štefanec (Zagreb, Hrvatska), Mladen Tomorad (Zagreb, Hrvatska),
Jaroslav Vencalek (*Ostrava, Češka*), Milan Vrbanus (Zagreb, Hrvatska), Zlata Živaković Kerže (*Osijek, Hrvatska*)

Grafički urednik / Graphic design:

Alojz Zaborac

Prijelom / Layout:

Meridijani, Hrvoje Herceg

Lektura / Language editing:

Lidija Menges

Za nakladnike / Journal directors:

Petra Somek, Hrvoje Petrić

ISSN:

1845-5867

Tisak / Print by:

Bogadigrafika, Koprivnica 2006.

Adresa uredništva / Mailing address:

Hrvoje Petrić (urednik)
Zavod za hrvatsku povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3
HR-10000 Zagreb
e-mail: h.petric@inet.hr

Na naslovnici:

Područje Legrada i Đelekovca na karti iz 18. stoljeća